

ת"פ 42447/03/13 - מדינת ישראל נגד צבי גרוס, שמואל (דב) וינקלר

בית משפט השלום בראשון לציון

20 יולי 2016

ת"פ 42447-03-13 מדינת ישראל נ' גרוס ואח'

לפני כבוד השופטת שרית זמיר
המאשימה
מדינת ישראל

נגד
הנאשמים
1. צבי גרוס
2. שמואל (דב) וינקלר

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד עידו יוסף

ב"כ הנאשמים - עו"ד שי נודל ועו"ד סמוראי

הנאשמים בעצמם

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

הנאשמים הודו והורשעו, במסגרת הסדר דיוני, בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירות של:

קשירת קשר לביצוע עוון, עבירה לפי סעיף 499(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

עמוד 1

הנאשם 2 הורשע בנוסף בעבירה של נטילת מים בגניבה, עבירה לפי סעיף 400 לחוק העונשין.

מהחלק הכללי לכתב האישום המתוקן, עולה כי נאשם 1 הינו גיסו של נאשם 2. במועדים הרלוונטיים לכתב האישום היה נאשם 1 חקלאי ובעל אדמות חקלאיות ברמת השרון, אחת מהן בתחום השטח של הרב מכר, סמוך למתחם הסינמה סיטי (להלן: "**חלקה א**").

במועדים הרלוונטיים לכתב האישום נאשם 1 לא עיבד את חלקה א' ולא גידל בה גידולים חקלאיים.

בכל המועדים הרלוונטיים לכתב האישום היה נאשם 2 חקלאי ובעל אדמות חקלאיות, אחת מהן בשטח של 135 דונם, שוכנת באזור הרצליה, מערבית לכביש 2, מול מתחם הסינמה סיטי (להלן: "**חלקה ב**"), בה גידל בטטות ותפוחי אדמה.

ביום 1.9.08 קיבל תאגיד "שרונים תשתיות וביוב" את רישיון התאגיד שלו, לשמש האחראי הבלעדי לאספקת המים באזור רמת השרון (להלן: "**התאגיד**").

בכל המועדים הרלוונטיים לכתב האישום לא הוקצבה לנאשם 1 מכסת מים לחקלאות באופן אישי, זאת היות ומכסת המים לחקלאות חולקה בפועל בין כל החקלאים בשטחי רמת השרון, עליהם הוא נמנה, ולא באופן פרטני לכל חקלאי.

החל משנת 1997 עבד אבנר שלום (להלן: "**אבנר**") כקבלן צנרת עצמאי עבור רשויות מקומיות, ביניהן רמת השרון וחדרה, וכן עבור התאגיד. בין השנים 1999-2002 התקין אבנר בשטחו של נאשם 1 מערכת למדידת מים (להלן: "**מערכת מגוף**") שכללה מגוף, מונה מים וצינור 4 צול פלדה, אליו חובר צינור פוליטילן מפלסטיק שסיפק מים לחלקה הקרובה למגוף, אשר הייתה שייכת לנאשם 1. בהמשך לאמור לעיל, כחלק ממערכת המגוף התקין אבנר בשטחו של נאשם 1 מונה מים 4 צול (להלן: "**מד מס' 528831**").

נאשם 1 עבד משנת 2005 ועד לשנת 2007 לערך בחברת "מד תקין" בתפקיד מחליף שעוני המים לחקלאים, במסגרתו החליף לעיתים שעוני מים גם בחלקות אשר בבעלותו.

בכל המועדים הרלוונטיים לכתב האישום היה מר הרצל כחלון קבלן עבודות צנרת (להלן: "**כחלון**").

בשנת 2010 הבחינו נציגי התאגיד כי נגרמו חבלות רבות למדי המים בשטחים החקלאיים ברמת השרון. על מנת להתמודד עם החבלות הנ"ל, התקינו נציגי התאגיד מדי מים ראשיים בנקודת היציאה מהחלק העירוני לשטחים החקלאיים, וזאת על מנת לאמוד ביתר דיוק את צריכת המים של החקלאים.

בהמשך לאמור לעיל, ביום 1.6.11 התקינו נציגי התאגיד את מד המים הראשי שמדד את תצרוכת המים בשטח שכלל גם את החלקה של נאשם 1.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במועד שאינו ידוע, בשנת 2003, קשרו הנאשמים קשר לגניבת מים מהתאגיד.

במועד שאינו ידוע למאשימה, בשנת 1996 או בסמוך לכך, שכר נאשם 2 את כחלון על מנת לחבר באופן פיראטי צינור מים אשר יוביל מים משטחו של נאשם 1, הנמצא בשטח השיפוט של רמת השרון, אל שטחו של נאשם 2, הנמצא בשטח השיפוט של עיריית הרצליה.

בהמשך לאמור לעיל, בהתאם להוראותיו של נאשם 2, הניח כחלון צינור מים המתחיל ממד המים של נאשם 1 ועובר מתחת לכביש החוף (כביש מס' 2) דרך תעלת ניקוז, מכיוון מערב למזרח עד לחלקה של נאשם 2.

בהמשך לאמור לעיל, התחבר נאשם 2 לצינור המים היוצא מחלקתו של נאשם 1 באופן פיראטי והשתמש שלא כדין במכסות המים שניתנו לנאשם 1, כחלק מקבוצת חקלאי רמת-השרון.

נאשם 2 היה משלם לנאשם 1 בעבור השימוש במכסות המים של האחרון, באמצעות שיקים שמשך לטובתו.

בעשותו כן, בין השנים 2009-2011 גנב נאשם 2 מהתאגיד כמויות גדולות של מים, אותן לא ניתן להעריך במדויק.

מיום 1.5.09 ועד ליום 5.9.11 גנב נאשם 2 מהתאגיד כמות של 76,040 קוב מים, בשווי של 380,200 ₪.

מיום 5.9.11 ועד ליום 8.11.11 גנב נאשם 2 מהתאגיד כמות של 21,572 קוב מים, בשווי של 107,860 ₪.

מיום 6.7.11 ועד ליום 25.8.11 גנב נאשם 2 מהתאגיד כמות של 16,202 קוב מים, בשווי של 81,010 ₪.

בהתאם להסדר הדיני שגובש בין הצדדים, כתב האישום בעניינם של הנאשמים תוקן, הנאשמים הודו והורשעו במיוחס להם ונשלחו לקבלת תסקיר מטעם שירות המבחן טרם הטיעונים לעונש. אשר לעונש הודיעה המאשימה כי תעתור להשית על נאשם 1 עונש מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות לצד מאסר מותנה. אשר לנאשם 2, הודיעה כי תעתור בעניינו למאסר בפועל לצד מאסר מותנה ללא ענישה כלכלית בדמות קנס ופיצוי. המאשימה הודיעה כי עמדתה העונשית לגבי שני הנאשמים, כפי שהוצגה, **מותנית** בקיומו של הסכם פשרה מול תאגיד המים "שרונים", במסגרתו יפוצה התאגיד ע"י הנאשמים בסך של 1.5 מיליון ₪, במסגרת ההליך האזרחי התלוי ועומד בעניין זה ביניהם. ההגנה לא הוגבלה בטיעוניה.

בהתאם להסכמת הצדדים, כפי שפורטה לעיל, נדחה הדין בעניינם של הנאשמים הן לצורך קבלת תסקירי שירות המבחן והן לצורך השלמת המגעים בין הנאשמים לתאגיד ושכלול ההסדר ביניהם במסגרת התביעה האזרחית.

בנסיבות בהן בסופו של יום לא הגיעו הנאשמים להסכמות מול התאגיד בתיק האזרחי ולא שוכלל כל הסכם פשרה ביניהם, הודיעה המאשימה בפתח ישיבת הטיעונים לעונש כי היא אינה כבולה עוד להסכמות העונשיות שגובשו, ומשכך הצדדים טענו לעונש באופן חופשי.

תסקירי שירות המבחן

נאשם 1

בעניינו של הנאשם התקבל תסקיר ארוך ומפורט, בסיומו המלצה להימנע מהרשעת הנאשם ולהטיל עליו צו של"צ בהיקף 220 שעות.

מהתסקיר עולה כי הנאשם בן 58, נשוי ואב ל-2 ילדים בגירים, מתגורר בהוד השרון ועובד כחקלאי באופן עצמאי. שירות המבחן מתרשם כי הנאשם הינו אדם בעל כוחות ויכולות, אשר תפקד ומתפקד באופן תקין במישורי חייו השונים, נעדר הרשעות קודמות וזו לו הסתבכותו הראשונה והיחידה עם החוק.

שירות המבחן מתרשם כי העבירה בה הורשע הנאשם הינה חריגה להתנהלותו, אינה מאפיינת אותו ואינה מצביעה על קיומם של דפוסים בעייתיים ועברייניים בהתנהגותו. שירות המבחן סבור כי ההליך המשטרתי והמשפטי היוו עבור הנאשם גורם מרתיע ומציב גבולות.

בבואו לגבש המלצה בעניינו של הנאשם, מונה שירות המבחן את גורמי הסיכון בעניינו, ובהם, אופי העבירה וחומרתה.

לצד זאת, מציין שירות המבחן קיומם של גורמים מפחיתי סיכון במצבו של הנאשם, ובהם, היעדר עבר פלילי, העובדה כי הנאשם תפקד לאורך חייו באופן תקין, התנהל ביציבות במישורי חייו השונים וגילה אחריות לתפקידים אותם מילא, ההתרשמות לפיה הנאשם מודע לחומרת מעשיו והעובדה כי הפיק את הלקחים והורתע מניהול ההליך המשטרתי והמשפטי כנגדו.

מכל האמור לא התרשם שירות המבחן מקיומה של נזקקות טיפולית במצבו, ומשכך לא בא בהמלצה להעמיד את הנאשם במבחן.

אשר לעונש, שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשם עונש חינוכי קונקרטי בדמות צו של"צ בהיקף של 220 שעות בהתאם לתוכנית שגובשה עבורו.

אשר לשאלת ביטול הרשעתו של הנאשם, מציינת קצינת המבחן כי על אף שלא הוצג בפני שירות המבחן כל מסמך המעיד על פגיעה תעסוקתית קונקרטית אפשרית, הרי שלאור אישיותו של הנאשם, כפי שפורטה בתסקיר, והחשש שהביע הנאשם מהשלכות הרשעתו בדין על עתידו האישי והמקצועי, ממליץ שירות המבחן לשקול בחיוב ביטול הרשעתו של הנאשם.

נאשם 2

מהתסקיר שהוגש בעניינו עולה כי הנאשם בן 51, גרוש ואב לשלוש בנות קטינות, מתגורר עם גרושתו ובנותיהם ברמת השרון ועובד כשכיר בחברה לגידול ושיווק פירות.

מהתסקיר עולה כי הנאשם מצוי, בעת הזו, במשבר קשה ומתמשך, בכל מישורי חייו, וזאת על רקע ביצוע העבירות הנדונות והשלכותיהן הרגשיות והקונקרטיות עליו. שירות המבחן מציין כי על רקע מחירים כבדים שמשלם כיום הנאשם

במישורי חייו השונים, מתמודד הוא עם חוויה רגשית של כעס ואכזבה עצמיים, אשמה והאשמה, בושה ובדידות.

בשירות המבחן הודה הנאשם בביצוע העבירות, קיבל אחריות להתנהגותו והצר על השלכותיה.

הנאשם שיתף במחירים הכבדים שנדרש לשלם בגינה ובגין ההליך המשפטי, ובהם, פירוק התא המשפחתי וגירושין, התמודדות עם תביעות כספיות בסכומים משמעותיים, קריסתו הכלכלית ותחושות יאוש ואובדן.

בבואו לגבש הערכת סיכון בעניינו של הנאשם מונה שירות המבחן את גורמי הסיכון בעניינו, ובהם, אופי העבירות, חומרתן והחזרתיות שבהן.

לצד זאת, מציין שירות המבחן קיומם של גורמים מפחיתי סיכון במצבו של הנאשם, ובהם, התנהלותו ביציבות במישורי חייו השונים לאורך השנים, המחירים הכבדים אותם נאלץ הנאשם לשלם, מידת ההרתעה הגבוהה שהייתה להליך המשטרה והמשפטי כנגדו והעובדה כי כיום הנאשם עובד כשכיר.

במכלול הנתונים סבור שירות המבחן כי בעת הנוכחית הסיכון להישנות התנהגות בעייתית, מצד הנאשם, פחת.

מכל האמור, ובשים לב לעובדה כי הנאשם מתמודד כיום עם מציאות חיים הישרדותית, שיקום כלכלי והתמודדות עם תביעות כספיות, סבור שירות המבחן כי אינו פנוי רגשית להליך טיפולי כלשהו, ומשכך אין שירות המבחן בא בהמלצה טיפולית כלשהי בעניינו.

אשר לעונש, ממליץ שירות המבחן לקחת בשיקולי הענישה את ההתרשמות כי ההליך המשפטי הנוכחי היווה גבול ברור ומרתיע עבור הנאשם, וכי המחירים הכבדים שנאלץ הנאשם לשלם עד כה כרוכים באפקט הרתעתי משמעותי.

טיעוני הצדדים לעונש בתמצית

ב"כ המאשימה הדגישה בטיעוניה את חומרת מעשיהם של הנאשמים, תוך שפירטה בהרחבה את הנסיבות המחמירות שנלוו למעשים, ובהן, העובדה כי גניבת המים התבצעה לאורך מספר שנים בתקופה בה משק המים בישראל היה במצב קשה ואף הוכרזה במהלכה, באחת השנים, שנת בצורת. העובדה כי אין המדובר בגניבה רגילה כי אם גניבה של משאב ציבורי חיוני והכרחי, והעובדה כי המים נגנבו על חשבון מכסות מים של חקלאים אחרים ברמת השרון, אשר זוכים למכסה קולקטיבית ונקנסים בעת חריגה, אף אם לא עשו שימוש אישי במכסה שניתנה להם ו/או חרגו בעצמם מהמכסות.

ב"כ המאשימה הצביעה על הפגיעה של הנאשמים בערכים החברתיים המוגנים, ובהם, זכויות הקניין של התאגיד ושל הציבור.

ב"כ המאשימה הוסיפה וטענה כי העבירות בוצעו תוך תכנון מוקדם, תחכום ותעוזה שעה שהנאשמים חברו יחדיו וחיברו

צינור שעבר משטחה המוניציפאלי של עיר אחת מעבר לכביש החוף והגיע עד לשטח המוניציפאלי של עיר אחרת. עוד טענה כי שני הנאשמים יצאו נשכרים מביצוע העבירות, שעה שנאשם 2 נטל לידיו את המים שלא כדין ושילם לנאשם 1 רק עבור מכסות המים שהוקצו לו.

לדבריה, גניבת מים היא עבירה שקשה עד מאוד לחשוף, וכי גם כאשר נחשפות עבירות מסוג זה כמעט ואין כל יכולת לאמוד את היקף הגניבה הכולל, בטח ובטח כאשר מדובר בכמויות מים אדירות ובצריכתן המסיבית לאורך תקופה ארוכה, שסביר להניח כי עולה עשרות מונים על זה שניתן לכימות ובא לידי ביטוי בעובדות כתב האישום המתוקן.

אשר למדיניות הענישה הנוהגת בעבירה של גניבת מים, הפנתה ב"כ המאשימה לפסק הדין בעניין **עומר אבו זמיר** (ת"פ 8225-01-14), שעניינו גניבת מים מחברת מקורות לאורך 3 שנים, וביקשה לאמץ את מתחם העונש ההולם שנקבע שם, אשר נע בין 12 ל-26 חודשי מאסר בפועל.

ב"כ המאשימה ביקשה לאבחן את פסק הדין בעניין **אבו זמיר**, וטענה כי הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, בענייננו, אף חמורות יותר, שעה שהנאשם דשם צרך את המים עבור אחרים ולא עבור עצמו, וכן פיצה את חברת מקורות, טרם נגזר דינו, בסך של 50,000 ₪, פיצוי המהווה שיקול משמעותי לעניין העונש.

ב"כ המאשימה מצאה לנכון לאבחן בטיעוניה בין הנאשמים בתיק דנן בשים לב למידת מעורבותם, חלקם היחסי בביצוע העבירות וטובת ההנאה שהפיקו, זאת חרף העובדה כי העונש הקבוע לצד עבירת קשירת קשר זהה לעונש הקבוע בצד העבירה לשמה נקשר הקשר, וטענה כי מתחם העונש ההולם את מעשיו של נאשם 1 נע בין 6 ל-12 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, בטיעוניה הפנתה ב"כ המאשימה לממצאי תסקירי שירות המבחן בעניינם של הנאשמים.

אשר לנאשם 2, טענה כי ממצאי התסקיר מלמדים כי הנאשם אינו פנוי רגשית לטיפול היות שעדיין מרוכז בצרכיו הכלכליים. הפנתה להתרשמות שירות המבחן לפיה במצבי דחק נוטה הנאשם להתנהגות המספקת מענה לצרכיו המידיים תוך נטילת סיכונים. לדבריה, מדובר במצבור נתונים המביאים לכלל מסקנה כי עדיין קיים סיכון מסוים להישנות עבירות מצידו. מכל מקום טענה כי תסקיר שירות המבחן נעדר ממילא כל המלצה אופרטיבית בעניינו של נאשם 2.

בכל הנוגע לנאשם 1, ציינה ב"כ המאשימה כי אמנם הנאשם נעדר עבר פלילי. עם זאת, יצאה חוצץ כנגד המלצת שירות המבחן להימנע מהרשעת הנאשם, לאור חומרת העבירה והיקפה. לדבריה, הנאשם היה חוליה משמעותית בשרשרת הגניבה, קיבל תשלום תמורת חלקו בביצוע העבירות ובלעדיו נאשם 2 לא יכול היה להשלים את ביצוע העבירה. עוד טענה כי ממצאי התסקיר מלמדים כי הנאשם מנסה לטשטש ממידת אחריותו בכך שמסר לקצינת המבחן כי לא ידע שהוא קושר קשר לדבר עבירה, וזאת בניגוד לעובדה כי הודה בביצוע העבירה בבית המשפט.

לגישת ב"כ המאשימה, עניינו של הנאשם אינו עומד בקריטריונים המצטברים שנקבעו בפסיקה העניפה, ובכלל זה בעניין "כתב", המאפשרים הימנעות מהרשעה רק במקרים חריגים במיוחד. זאת ועוד, לדבריה, לא הובאה כל ראיה ממשית

לפגיעה קונקרטית בעיסוקו של הנאשם, וממילא הנאשם ביצע את העבירות במסגרת עבודתו, באופן שאם ייפגע עיסוקו באיזשהו אופן כתוצאה מההרשעה, הרי שאין לו להלין אלא על עצמו. מעבר לכך טענה כי הן חומרת המעשים והן סוג העבירה והיקפה במקרה דנן אינם מאפשרים הימנעות מהרשעה.

ב"כ המאשימה התייחסה לעובדה כי על אף הנכונות שהביעו הנאשמים לקדם הסכם פשרה בינם לבין התאגיד, הלכה למעשה הסכם שכזה לא קרם עור וגידים ועד היום טרם שולם החוב לתאגיד ו/או הועבר פיצוי כלשהו.

עוד התייחסה המאשימה בטעוניה לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות. בהקשר זה טענה כי חלוף הזמן, על אף שברובו עומד לפתחם של הנאשמים, מהווה נתון משמעותי אותו יש לזקוף לזכות הנאשמים, והוא אשר הנחה את המאשימה, בין היתר, בבואה לגבש את עתירתה העונשית, שלשיטתה, גם כיום אינה מבקשת למצות את הדין עם הנאשמים כלל ועיקר.

במכלול הנסיבות הללו, עתרה ב"כ המאשימה להשית על נאשם 1 עונש מאסר בפועל בן 8 חודשים ולצדו מאסר על תנאי וקנס ופיצוי משמעותיים.

אשר לנאשם 2, עתרה ב"כ המאשימה להשית עליו עונש מאסר בפועל בן 20 חודשים ולצדו מאסר על תנאי וקנס ופיצוי משמעותיים.

ב"כ הנאשמים, מנגד, ביקשו לאמץ את המלצת שירות המבחן בעניינו של נאשם 1 כך שתבוטל הרשעתו בדין ויושת עליו צו של"צ, ולהסתפק בעניינו של נאשם 2 בענישה צופה פני עתיד.

ב"כ הנאשמים, עו"ד סבוראי, פירט בהרחבה את השתלשלות העניינים בכל הקשור לניסיונותיהם החוזרים ונשנים של הנאשמים להסדיר את חובם לתאגיד במסגרת ההליך האזרחי.

תיאר את ההליך האזרחי המתנהל במקביל בין הצדדים בבית המשפט המחוזי, והצביע על הקשיים והכשלים בהגעה להסדר פשרה בין הצדדים, שלשיטתו אינם נעוצים בנאשמים כלל ועיקר. חלקם קשיים אובייקטיביים הנוגעים למצבו הכלכלי הקשה של נאשם 2, ולעובדה כי הוא מצוי בהליך כינוס נכסים. וחלקם עניינים קשיים שמציב לדבריו התאגיד בהגעה להסכמות.

בהקשר זה, הוסיף עו"ד נודל, כי מלכתחילה הסכימו הנאשמים לשלם לתאגיד פיצוי בסך של מיליון וחצי ₪, סכום הגבוה משמעותית מסכום הגניבה בפועל כפי שהורשעו בו הנאשמים במסגרת ההליך הפלילי. לדבריו, העובדה כי טרם הועבר סכום כלשהו לתאגיד, לטובת החוב הקיים, מונחת לפתחו של התאגיד, אשר הערים ומערים קשיים במסגרת ההליך האזרחי וטרפד כל הצעת פשרה שהוצעה על ידי נאשם 2 וע"י בית המשפט המחוזי. ב"כ הנאשמים טען כי הלכה למעשה התאגיד לא שופה עד היום ולא פוצה בסכום כלשהו בגין הגניבה, כיוון שלא מוכן לקבל מהנאשמים בשום פנים ואופן, סכום הנמוך מהסכום המגיע לו, לשיטתו, כפי שתבע אותו בהליך האזרחי בסך 3.5 מיליון ₪.

בהקשר זה הציגו ב"כ הנאשמים מסמכים מהם עולה כי התאגיד דחה הצעת פשרה שהוצעה ע"י בית המשפט המחוזי, במסגרתה יכול היה לקבל לכל הפחות סך של כ-500,000 ₪, המצויים בקופת הכינוס, כתוצאה ממכירת ביתו של נאשם 2, ומיועדים לטובת הסדרת חובותיו של נאשם זה.

אשר לגופו של תיק, בטיעוניו הפנה ב"כ הנאשמים, עו"ד נודל, את הזרקור לנסיבותיהם האישיות של הנאשמים, תוך שהתייחס בהרחבה לאמור בתסקירי שירות המבחן בעניינם.

אשר לנאשם 1, טען ב"כ הנאשמים כי זו לו הסתבכותו הראשונה עם החוק. לדבריו, חלקו המצומצם של הנאשם בכתב האישום מתמצה בעבירה של קשירת קשר לביצוע עוון בלבד, עת נתן הוא את רשותו לנאשם 2 למשוך את קו המים לחלקתו ולהשתמש במכסות המים שהוקצו לו, הא ותו לא. בהקשר זה הדגיש כי נאשם 1 לא הפיק כל רווח כלכלי או אחר מביצוע העבירות, שכן את הכסף ששילם לו נאשם 2 עבור המכסות שהוקצו לו מלכתחילה העביר נאשם 1 לתאגיד.

ב"כ הנאשמים אישר כי אמנם אין באפשרותו של הנאשם להצביע על נזק קונקרטי אשר עלול להיגרם לו מעצם הרשעתו בדיון. אלא שלשיטת הגנה, בתי המשפט על ערכאותיהם השונות, הכירו גם בנזקים התדמיתיים, הנפשיים והחברתיים שעלולים להיגרם לנאשמים, באופן שהוביל להימנעות מהרשעתם, וכך נכון לפסוק גם במקרה שבפנינו.

בנוגע לנאשם 2, התייחס ב"כ הנאשמים בהרחבה לנסיבותיו האישיות כפי שפורטו בתסקיר. הדגיש את היותו של הנאשם אדם נורמטיבי, בעל משפחה, בן למשפחת חקלאים, אשר ניהל את העסק המשפחתי בתחום החקלאות על כל הסיכונים הכלכליים הכרוכים בכך, עד אשר איתרע מזלו והוא התמוטט כלכלית. לדבריו, גניבת המים לא נועדה לשם מותרות והנאות החיים אלא כדי למנוע את קריסת העסק החקלאי. עוד הדגיש את המשבר המתמשך שחווה כיום הנאשם במישורי חייו השונים, לרבות העובדה כי הפך שכיר, התגרש מאשתו על רקע ההליך המשפטי המתנהל כנגדו וקרב כלכלית.

ב"כ הנאשמים ציין כי אמנם התסקיר לא כולל המלצה לעונש בעניינו של הנאשם 2. עם זאת ציין כי להבנתו הסיפא של התסקיר, ובו ההמלצה לשקול בין יתר שיקולי הענישה את ההתרשמות כי ההליך הפלילי היווה גבול ברור ומרתיע עבור הנאשם המלווה באובדנים רגשיים וקונקרטיים, מהווה הלכה למעשה המלצה חד משמעית שלא לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל.

ב"כ הנאשמים ביקש להדגיש את הודאת הנאשמים, נטילת האחריות המלאה, והבעת החרטה מצידם.

עוד התייחס ב"כ הנאשמים לחלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות, וטען כי לא ניתן לזקוף את השיהוי בתיק דנן לחובתם של הנאשמים, שעה שנוהל מו"מ ארוך עם המאשימה בסימום הודו הנאשמים בכתב אישום מתוקן לקולא באופן משמעותי, וכן לאור הקשיים שהערים התאגיד במסגרת ההליך האזרחי, שהובילו שוב ושוב לדחיית הדיונים בעניינם, בניסיון לסיים את הפרשה כמכלול.

אשר למדיניות הענישה הנוהגת, ב"כ הנאשמים הציג אסופת פסיקה מטעמו, שעניינה, לשיטתו, עבירות דומות, וטען כי סקירת הפסיקה מעלה כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. ב"כ הנאשמים אבחן את פסק הדין בעניין **אבו זמירו** אליו הפנתה ב"כ המאשימה בטיעוניה, וטען כי הנסיבות בענייננו שונות בתכלית השינוי מהנסיבות בעניין **אבו זמירו**, שעה שבמקרה דשם מדובר, לשיטתו, בנסיבות חמורות עשרות מונים, עת היה מדובר בעובד ציבור אשר פרץ באופן קבוע בסופי שבוע למתקן של חברת מקורות עליו הוא היה ממונה, גנב מים וזייף את קריאות המונה בכך שפירק את שעוני המים, לקח אותם לביתו ושינה את הספרות

בשעון. בהמשך אף הכניס שני נאשמים נוספים לסוד העניין וגנב מים גם בעבורם.

במכלול הנסיבות, עתרו ב"כ הנאשמים לאמץ את המלצות התסקיר בעניינו של נאשם 1, לבטל את הרשעתו ולהסתפק בענישה חינוכית - קונקרטיית בדמות צו של"צ.

אשר לנאשם 2, עתרו ב"כ הנאשמים להסתפק בעניינו בענישה צופה פני עתיד. עוד עתרו ב"כ הנאשמים להימנע מהשתת קנס כלכלי על נאשם 2 לאור מצבו הכלכלי הקשה.

נאשם 1 בדברו האחרון הביע צער על מעשיו. הנאשם התייחס לחלקו בכתב האישום וטען כי מדובר בקו מים גלוי וידוע לכל, אשר היה קיים כבר במועד בו קיבל את החלקה לחזקתו בשנת 2006. לדבריו, את הכספים שקיבל מנאשם 2 עבור המים העביר לתאגיד המים כך שבפועל לא קיבל כל תמורה כספית, ולא הפיק טובת הנאה כלשהי, כלכלית או אחרת מביצוע העבירה.

נאשם 2 בדברו האחרון הביע צער וחרטה על מעשיו. הנאשם התייחס למצבו הכלכלי הקשה וציין כי חרף העובדה כי הוכרז בעבר כפושט רגל דאג להסדיר ולשלם את מלוא חובותיו לכל נושיו, וכולו תקווה כי יסדיר את חובותיו גם בזו הפעם לרבות מול התאגיד. לדבריו, עשה כל שלאל ידו על מנת להגיע להסכם פשרה עם התאגיד ולשפות אותו ולו על חלק מסכום החוב, אך התאגיד מסרב בתוקף להצעותיו.

דין והכרעה

שאלת ביטול ההרשעה בעניינו של נאשם 1

הכלל הוא כי משקבע בית המשפט כי הנאשם ביצע עבירה, שומה על בית המשפט להרשיעו בדין, זאת כדי לממש את האינטרס הציבורי באכיפת הדין, ולקדם את עקרונות הרתעת היחיד והרבים והגמול, שהם עקרונות מרכזיים בתורת הענישה.

בית המשפט הוסמך להימנע מהרשעה רק באותם מקרים בהם אין הלימה בין חומרת העבירה בהתאם לנסיבותיה הקונקרטיות, לבין ההשלכות שיש להרשעה על האינדיבידואל.

וכך סוכמה ההלכה בע"פ 2083/96 **כתב נ' מד"י** (להלן: "**הלכת כתב**"):

"הכלל הוא שיש להרשיע נאשם שעבר עבירה, ומי שטוען את ההיפך שומה עליו לשכנע את בית המשפט ששיקולי השיקום גוברים במקרה האינדיבידואלי על השיקולים שבאינטרס הציבורי".

באותו פסק דין התווה בית המשפט העליון שני תנאים מצטברים שבהתקיימם ניתן לבטל הרשעה או להימנע ממנה. על

פי קביעת כב' השופט דורנר:

"הימנעות מהרשעה אפשרית איפוא בהצטרף שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם. ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל".

וכך הותווה איזון האינטרסים בין הציבור לבין הפרט- הנאשם בע"פ 2669/00 מד"י נ' פלוני:

".....נדרש איזון שיקולים, המעמיד את האינטרס הציבורי אל מול נסיבותיו האינדיבידואליות של הנאשם. בראיה כוללת נשקל מן הצד האחד, הצורך במיצוי של ההליך הפלילי בדרך של הרשעת העבריין, כדי להשיג בכך, בין היתר, את גורם ההרתעה והאכיפה השוויונית של החוק. שיקול ציבורי זה פועל במשנה תוקף, ככל שחומרת העבירה גדולה יותר, והנזקים לפרט ולציבור מביצועה גוברים.

כנגד השיקול הציבורי, נשקל עניינו של הפרט הנאשם, ובמסגרת זו נבחנים נתונים שונים הנוגעים אליו, וביניהם - טיב העבירה אותה עבר וחומרתה, עברו הפלילי, גילו, מצב בריאותו והנזק הצפוי לו מן ההרשעה.

באשר לנאשמים בגירים, במאזן השיקולים האמור, גובר בדרך כלל השיקול הציבורי, ורק נסיבות מיוחדות, חריגות ויוצאות דופן ביותר, תצדקנה סטייה מחובת מיצוי הדין בדרך של הרשעת העבריין".

במקרה דנן, משהגענו כדי יישום אמות המידה הנזכרות בנוגע לאפשרות הימנעות מהרשעה ביחס לנאשם 1, ושקלול הטעמים הנוגעים למהות המעשים שבביצועם הודה, מחד, אל מול נסיבותיו האישיות, מאידך, המסקנה הינה כי ידה של הכף התומכת בהרשעה - על העליונה, ומשכך נחה דעתי כי יש להותיר את הרשעת הנאשם בעינה.

לא ניתן לומר כי המקרה הנדון מצדיק ביטול ההרשעה, בשים לב לטיב העבירות ונסיבות ביצוען, ודומה כי האינטרס האישי של הנאשם נסוג מפני האינטרס הציבורי במקרה דנן.

כמו כן, סבורני כי אין עסקינן במקרה כה יוצא דופן בו עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עצמת פגיעתה של ההרשעה הפלילית בנאשם לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי.

המעשים בהם הודה הנאשם הם חמורים וראויים לכל גינוי והוקעה.

עיון בעובדות כתב האישום המתוקן מעלה כי הנאשם ניצל את זכאותו למכסות מים לשימוש חקלאי מטעם עיריית רמת-השרון ואפשר לנאשם 2, לעשות שימוש במכסות המים שלו באמצעות קו מים שנמשך שלא כדין מחלקתו של הנאשם ברמת-השרון לחלקתו של נאשם 2 בהרצליה. נאשם 2 שילם לנאשם עבור השימוש במכסות המים שלו, אך לא הסתפק במכסות אלו ומשך שנים גנב מים. כתוצאה משיתוף הפעולה בין השניים הצליח נאשם 2 ליטול מים שלא כדין מתאגיד המים, במשך 3 שנים בכמויות גדולות מאוד אותן לא ניתן להעריך במדויק, ובסכום משמעותי המגיע כדי כחצי מיליון ₪.

על אף חלקו המצומצם יחסית של נאשם 1 בכתב האישום וההבדל בינו לבין נאשם 2, אין ספק שהיווה חוליה

משמעותית בביצוע העבירה המתמשכת ומשכך במעשיו פגע בערכים החברתיים המוגנים שהינם ההגנה על קניין הציבור, ההגנה על שוויון הצרכנים וההגנה על משאביה החיוניים של המדינה.

מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה דנן הינה משמעותית, מוחשית וממשית, הגם שאינה עולה כדי רף עליון של חומרה, כפי הפגיעה שפגע נאשם 2 באותם ערכים.

כמו כן, לטעמי, אין זה המקרה בו עלול להיווצר יחס בלתי סביר בין חומרתה של העבירה לבין הנזק הצפוי לנאשם מההרשעה.

שירות המבחן ממליץ לשקול בחיוב להימנע מהרשעת הנאשם מאחר והנאשם הביע חשש כי הרשעתו עלולה לפגוע בעתידו האישי והמקצועי. דומני כי מדובר בטענה שאינה מבוססת דיה.

שירות המבחן עצמו מדגיש כי הנאשם לא הציג כל מסמך המעיד על פגיעה קונקרטית במקום עבודתו הנוכחי.

אדגיש כי פגיעה עתידית אפשרית, תיאורטית ונטולת בסיס עובדתי מוכח, אינה מקיימת את התנאי בדבר הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, לפיו על ההרשעה לפגוע פגיעה **חמורה** בשיקום הנאשם. פגיעה שכזו לא הוכחה בפניי. הנאשם לא הציג כל אישור או מסמך המעיד על פגיעה עתידית אפשרית בעיסוקו כחקלאי עצמאי המגדל פירות וירקות, לא בפני שירות המבחן ולא בפני בית המשפט בשלב הטיעונים לעונש.

עוד אציין כי לא הוכח בפניי כי במהלך החודשים הארוכים שחלפו מאז הרשעתו בדין בחודש מרץ 2015 נפגעה בכל פן שהוא תעסוקתו של הנאשם, חלה ירידה בנפח עבודתו ו/או במאגר הגופים להם הוא מוכר תוצרת חקלאית.

ב"כ הנאשם, מודע לקושי שבטיעון באשר לפגיעה הקונקרטית בנאשם, אף הודה בהיגיונו כי **"אז נכון שאנחנו לא יכולים להצביע על נזק קונקרטי שעלול להיגרם לו על פי הלכת כתב, אבל בתי המשפט על כל ערכאותיהם הכירו גם במקרים שבהם הנזק התדמיתי, הנזק הרגשי, הנזק הנפשי, החברתי, בעיקר אצל אנשים כדוגמת הנאשם 1, לא אחת יובילו את בית המשפט הנכבד להימנע מהרשעתו"** (פרוטו' עמ' 27 שו' 18-21).

בכל הכבוד, בית המשפט אינו יכול וצריך לשקול את הנזקים העקיפים שעלולים להיגרם לנאשם, בטח ובטח כשמדובר בנזק רגשי או חברתי, אלא לבחון קיומה של פגיעה קונקרטית בעיסוקו, ופגיעה שכזו לא הוכחה בפניי.

בבחינת למעלה מן הצורך אציין כי הנאשם ניצל לרעה את עובדת היותו חקלאי עצמאי הזכאי למכסות מים לצורך ביצוע העבירות. ישנו קשר הדוק בין העבירה אותה עבר הנאשם לבין עיסוקו כחקלאי, באופן שהעבירה נוגעת בליבת העיסוק. בנסיבות הללו סבורני כי החשש אותו מביע הנאשם כיום ביחס להשפעה שבהרשעה על עתידו המקצועי כחקלאי עצמאי הינו בבחינת מי שמבקש ליהנות מפרי חטאו, ולכך לא ייתן בית המשפט את ידו.

בנסיבות אלו, סבורני כי הנאשם לא הוכיח כי יש בהרשעה כדי לפגוע בצורה ממשית בתעסוקתו.

לפיכך, אין בחשש הערטילאי אותו העלה הנאשם בפני שירות המבחן ובפני בית המשפט כדי להוות נזק קונקרטי ברמת חומרה שתביא להעדפת נסיבותיו האישיות של הנאשם על פני האינטרס הציבורי.

על פי פסיקת בית המשפט העליון יש להצביע על כך שהרשעתו של הנאשם תביא "לפגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי

שיקומו" ולבסס טענות אלה בתשתית ראייתית מתאימה (רע"פ 2180/14 שמואלי נ' מד"י; רע"פ 1439/13 קשת נ' מד"י; רע"פ 7224/14 פרנסקי נ' מד"י).

החובה להצביע על קיומו של נזק קונקרטי מתיישבת עם אופיו המצומצם של החרג שעניינו הימנעות מהרשעה ו/או ביטולה.

אימוץ עמדתה של ההגנה עלול להוביל לסטיה מהאיזון הבסיסי העומד ביסודו של החרג.

כאמור הנאשם לא הצליח לתמוך את טענתו בתשתית ראייתית מתאימה, וכאמור, אין די בהצגת חשש ערטילאי, שאין שום הוכחה ברורה שהוא עומד להתקיים, כדי להוות נזק קונקרטי ברמת חומרה שתביא להעדפת נסיבותיו האישיות של הנאשם על פני האינטרס הציבורי.

אינני מתעלמת מן הזכויות העומדות לנאשם, הן מבחינת עברו הנקי, הן מהעובדה כי הודה במיוחס לו והביע חרטה, והן מהעובדה כי לאחר ביצוע העבירות הוסדר באופן חוקי והוכשר קו המים הנדון, אך אלה יעמדו לזכותו של הנאשם בגזירת דינו ואין בהן כדי להצדיק ביטול הרשעתו.

מכל האמור העתירה לביטול ההרשעה נדחית.

הענישה

לא יכול להיות חולק כי העבירות בהן הורשעו הנאשמים הינן חמורות, ראויות להוקעה וגינוי ויש לפעול במידת ההחמרה כדי לסייע במיגורן. יחד עם זאת, ראוי להתחשב בכל מקרה כפי נסיבותיו הייחודיות, הן מן הפן של הנסיבות האופפות את המעשה עצמו והן מן הפן של העומד בפני בית המשפט לדין.

כמצוות המחוקק בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, בקביעת מתחם העונש ההולם את מעשי העבירות שביצעו הנאשמים, ובהתאם לעקרון המנחה הקבוע בסעיף 40ב לחוק, יש להתחשב בערך חברתי שנפגע מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

במקרה דנן, הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה מגניבת המים הינם ההגנה על קניין הציבור, ההגנה על שוויון הצרכנים וההגנה על משאביה החיוניים של המדינה.

בחינת מידת הפגיעה בערכים המוגנים מובילה למסקנה כי מדובר בפגיעה משמעותית, מוחשית וממשית. פגיעה העולה כדי רף חומרה עליון, לכל הפחות ככל שהדברים נוגעים לנאשם 2, והכל כפי שיפורט להלן.

דומה כי אין צורך להכביר במילים בדבר חומרת העבירות בהן הורשעו הנאשמים, עת ניצלו הם שלא כדין, כל אחד כפי חלקו, את מכסות המים שניתנו לנאשם 1, באופן שנאשם 2 התחבר לצינור המים היוצא מחלקתו של נאשם 1 ומגיע לחלקתו שלו באופן פיראטי ובדרך זו נטל בגניבה, משך 3 שנים, הן את מכסות המים המאושרות לנאשם 1 והן עשרות אלפי קוב של מים מעבר לאותן מכסות, אשר נאמדים במאות אלפי שקלים. תמורת השימוש במכסות המים, נהג נאשם 2 לשלם לנאשם 1 באמצעות שיקים שמשך לטובתו. במעשיהם הצליחו הנאשמים לגנוב עשרות אלפי קוב מים מהתאגיד באין יודע ובאין מפריע.

אין להקל ראש בעבירת גניבה בכל נסיבות שהן, ובטח ובטח לא בגניבת מים בנסיבות המפורטות בכתב האישום המתוקן - גניבה אשר לוותה בקשירת קשר מצד הנאשמים, תכנון מוקדם, הסתייעות באנשי מקצוע ונטילת מים שלא כדין, אשר בוצעה באופן שיטתי, לאורך מספר שנים והביאה לכך כי לא ניתן יהיה אף להעריך במדויק את כמות המים שניטלה שלא כדין במשך כל אותה תקופה.

בגזילת רכושו של אחר טמונה חומרה רבה, ודברים אלה מקבלים משנה תוקף עת המדובר בגניבת משאב חיוני בו יש לעשות שימוש במשורה, כגון מים.

היקף כזה של צריכה לא מבוקרת של מים עולה בהחלט כדי פגיעה במשאב הציבורי, וזאת מעבר לפגיעה הברורה בתאגיד ובשיויון בין הצרכנים.

עבירות מסוג זה מחייבות ענישה הולמת אשר יהא בה אף כדי להלום את האינטרסים הציבוריים של גמול, הלימה והרתעה, תוך מתן ביטוי לצורך בהרתעת הנאשמים והכלל.

לא בכדי ייחס המחוקק הוראת חיקוק ייחודית לנטילת משאב ממשאבי המדינה כגון חשמל, מים וגז, בשונה מעבירת הגניבה "הרגילה". אמנם העונש המירבי לעבירת הגניבה זהה לזה הקבוע בצדה של נטילת מים בגניבה - 3 שנות מאסר. עם זאת, גניבת משאב חיוני והכרחי כגון מים, בפרט במדינה קטנה ודלת משאבים כמדינת ישראל, עולה כדי פגיעה במשאב ציבורי יקר, המגלם פגיעה של ממש בערכים החברתיים המוגנים.

יפים לעניינו הדברים שנאמרו בערר מים 9/96 מושב עצמונה נ' נציב המים (1999):

"ניהול ותכנון משק מים ככלל ובמדינתנו בפרט, מחייבים קביעת גבולות וסטנדרטים ברורים. שמירה עליהם היא צורך הכרחי בשל המשאבים המעטים בתחום זה. חריגה מהמגבלות עלולה להוביל לקריסת התכניות המקוריות ומערכת התכנון ולהעמיד את המשק בפני נזקים בלתי הפיכים".

אשר לעבירה של קשירת קשר לביצוע עוון, בע"פ 6717/09 אוזיפה נ' היועץ המשפטי לממשלה (6.12.10), ציין בית המשפט העליון כי:

"אכן, העבירה של קשירת קשר אינה באה להגן על ערך חברתי מוגן קונקרטי, אלא היא בבחינת חומת מגן נוספת סביב לערך החברתי המוגן על ידי העבירה שלשם הגשמתה נקשר הקשר... שמשקלה של עבירת הקשר ייקבע על פי משקלו של הערך הפלילי המוגן

לפי העבירה שהיא מטרת הקשר".

בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות אציין כי הן עובדות כתב האישום המתוקן בהן הודו הנאשמים והן נסיבות ביצוע העבירות מעלות כי הרוח החיה בביצוע המעשים היה נאשם 2. הוא זה שקשר קשר יחד עם נאשם 1 לניצול מכסות המים שניתנו לנאשם 1 ע"י התאגיד שלא כדין, הוא זה שהסתייע בקבלן עבודות צנרת על מנת להתחבר באופן פיראטי לצינור המים היוצא מחלקתו של נאשם 1 לחלקתו שלו והוא זה שצרף את המים שלא כדין משך מספר שנים לטובת הגידולים בחלקתו והפיק טובת הנאה כלכלית ברורה ומובהקת. חלקו של נאשם 1, שהיה מצומצם הרבה יותר, התמצה בפריסת הקו שלא כדין ובמתן ההיתר לנאשם 2 לעשות שימוש במכסות המים שניתנו לו ע"י עיריית רמת השרון. יחד עם זאת, החומרה הנלווית למעשיו נגזרת מחומרת העבירה שהיא מטרת הקשר - ובמקרה דנן נטילת המים בגניבה.

כאמור, אין המדובר בעבירות שנעברו באופן ספונטני וחד פעמי ו/או ללא מחשבה תחילה.

הנאשמים נערכו מראש לביצוע העבירות, תוך שקדם לגניבת המים תכנון מוקדם וביצוע עבודת שטח, והכל תוך ניצול היותם של הנאשמים חקלאים והיותו של נאשם 1 זכאי למכסות מים מהתאגיד.

אין המדובר במעידה חד פעמית אלא בעבירה מתמשכת וכל עוד לא נתפסו השניים בקלקלתם ותאגיד המים לא גילה את הגניבה לא חדלו ממנה. המעשה הופסק רק לאחר שגילה אותו התאגיד. הנזק הכספי שהסבו הנאשמים לתאגיד, ובאופן עקיף לכלל הציבור, כחצי מיליון ₪, לא הוטב עד עצם היום הזה.

בשירות המבחן ציין נאשם 2 כי ביצע את העבירות על רקע עבודתו בתחום החקלאות בעסק המשפחתי, תחום עבודה המאופיין לדבריו בחוסר יציבות, באתגרים, המציב התמודדויות וקשיים מורכבים, ובכלל זה העסקת עובדים והתמודדות מתמשכת עם מצב כלכלי בלתי יציב.

כשלעצמי סבורני כי טענת נאשם 2, לפיה מעצם טיבה וטבעה של עבודת החקלאי מתמודד הוא עם קשיים רבים ובהם חוסר יציבות כלכלית, אין בה כלל ועיקר כדי ראשית הצדקה להתנהגות עוברת חוק באופן שיטתי מצדו, תוך שליחת יד בקניינו של תאגיד המים לאורך תקופה ממושכת ובהיקפים ניכרים.

המסקנה המתבקשת מכל האמור היא כי העבירות בוצעו למען בצע כסף.

אשר לנזק שנגרם מביצוע העבירות, הרי שלא נתקשה לתאר את הנזק הכלכלי העצום שנגרם לתאגיד, ובאופן עקיף לכלל הציבור, כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים.

זאת ועוד, נטילת המים משך מספר שנים פגעה גם בחקלאים אחרים, שעה שהמים שנטל נאשם 2 שלא כדין נגנבו על חשבון מכסות שניתנו לאותם חקלאים, תושבי רמת השרון, מלכתחילה.

מכל מקום, מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי כמות המים הכוללת שנטל נאשם 2 בגניבה עומדת על 113,814 קוב מים שהינם שווי ערך לסכום של כחצי מיליון ₪. נזק זה, כאמור, לא הוטב.

בחנית **מדיניות הענישה הנוהגת** בעבירות בהן הורשעו הנאשמים בנסיבות ביצוען מעלה כי הלכה למעשה אין בנמצא בפסיקה הנוהגת, מקרים בהם נידונו גניבות מים מתמשכות מתאגיד, לאורך מספר שנים ובהיקפים שכאלה, או עבירות הנסובות על נסיבות שתואמות במדויק את נסיבות התיק שבפניי - נטילת מים שלא כדין שקדמה לה קשירת קשר לביצוע העבירה בין שני נאשמים חקלאים. בהקשר זה אציין כי הן ב"כ המאשימה והן ב"כ הנאשם, בטיעוניהם לעונש, התקשו גם הם, להצביע על פסיקה עניפה מבוססת ורלבנטית שיש בה כדי ללמד אודות מדיניות הענישה הנוהגת.

ב"כ הנאשם הציג אמנם אסופת פסיקה שעניינה עבירות של נטילת חשמל או מים שלא כדין. יחד עם זאת רובם ככולם של גזרי הדין אליהם הפנה, עניינם עבירה של נטילת חשמל שלא כדין, להבדיל מנטילה של מים מתאגיד בנסיבות התיק שבפניי. בנוסף, רובם ככולם של גזרי הדין ניתנו במסגרת הסדר טיעון אשר כלל גם הסכמה לעניין העונש. כידוע, במסגרת הסדרי טיעון נשקלים אין ספור שיקולים, שחלקם הגדול כלל לא חשוף לעיני בית המשפט, ובהם בין היתר, קשיים ראייתיים, ועוד אין ספור שיקולים משיקולים שונים. בנסיבות הללו, לא ניתן ללמוד מדיניות ענישה נהוגת מענישה שאומצה על ידי בית המשפט במסגרת הסדרי טיעון סגורים שגובשו בין הצדדים.

חשוב מכך, כל גזרי הדין שהוצגו, ללא יוצא מן הכלל, עניינם עבירות שבוצעו בנסיבות שונות בתכלית השינוי מנסיבות התיק שבפניי, בדמות גניבה חד פעמית, לרוב נקודתית, לצריכה ביתית של אזרחים מן השורה, בסכומים נמוכים משמעותית. כפועל יוצא ובהתאם לנסיבות ביצוע אותן עבירות וחומרתן, אף הענישה שהוטלה בגינם הייתה לרוב ענישה הצופה פני עתיד.

מכל האמור, הפסיקה אליה הפנה ב"כ הנאשמים הינה כזו שאין בה כדי להוות אפילו אמת מידה קרובה לענישה הראויה בנסיבות התיק דנן.

מנגד, פסק הדין אליו הפנתה ב"כ המאשימה בטיעוניה לעונש, בהחלט מהווה אמת מידה קרובה לענישה הראויה במקרה דנן.

בפסק הדין בענין **אבו זמירו** הורשע הנאשם על פי הודאתו בעבירות של נטילת מים בצוותא, היזק בזדון והסגת גבול כדי לעבור עבירה (בריוני עבירות).

הנאשם היה מנהל אגודה חקלאית, אשר משך כ-3 שנים, בכל סוף שבוע, נטל אלפי קוב מים מחברת "מקורות" בשווי כולל של כחצי מיליון ₪. הנאשם ואחר נהגו להיכנס בסופי שבוע, עת לא היו במקום פקחים, לשטח המתקן, באמצעות מפתח "מאסטר", חתכו אזיקונים שנועדו להגן על מדי המים ולאחר מכן פירקו את מדי המים. הנאשם והאחר לקחו עמם את מדי המים למשך מספר שעות על מנת שבזמן זה יזרמו מים לשטחם החקלאי והפרטי של האחרים ללא תיעוד במדי המים, ולעיתים החזירו את המניה לאחר לצורך שיבוש ספירת המים כך שיימנעו מתשלום עבור מים שצרכו בעבר ונמדדו במדי המים. בהמשך חזרו למתקן כשברשותם מדי המים אותם הרכיבו מחדש תוך חיבור אזיקונים מזויפים.

בית המשפט, מפי כב' השופט קרשן, ציין בגזר הדין כי אין בנמצא מדיניות ענישה נהוגת במקרה של צריכת משאב כגון מים, חשמל או גז במרמה ובהיקפים שכאלה, וקבע בסופו של יום כי מתחם העונש ההולם לעבירות בנסיבות ביצוען נע בין 12 ל-26 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט השית על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

בשים לב לאמור ולקושי ללמוד מדיניות ענישה מתוך הפסיקה הנוהגת, הרי שבנסיבות המקרה שבפניי קביעת מתחם

העונש ההולם תיעשה בעיקר בשים לב למידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

משכך, ומשלוקחת אני בחשבון את העובדה כי הפגיעה בערכים החברתיים במקרה דנן הינה פגיעה מוחשית וממשית העולה כדי רף חומרה עליון, ואת הנסיבות החמורות האופפות את ביצוע העבירות, כמפורט לעיל, סבורני כי **מתחם העונש ההולם את מעשיו של נאשם 2 שהורשע בעבירות של קשירת קשר ונטילת מים בגניבה בנסיבות המקרה שבפניי, נע בין 10 חודשי מאסר לבין 20 חודשי מאסר בפועל.**

מתחם העונש ההולם את מעשיו של נאשם 2 שהורשע בעבירה של קשירת קשר בנסיבות המקרה שבפניי, נע בין עונש מאסר קצר לריצוי בדרך של עבודות שירות לבין 8 חודשי מאסר בפועל.

במקרה דנן לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מן המתחם, לחומרא או לקולא.

שיקול ההגנה על שלום הציבור הינו ממין העניין אולם אינו מצדיק סטייה מן המתחם לחומרא.

השיקול השיקומי הינו בעל משקל, אך לא עד כדי חריגה מן המתחם.

בגזירת העונש ההולם את מעשי הנאשמים שבפניי, יש מקום להתחשב בנסיבותיהם האישיות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות.

התחנה הראשונה לבחינת העונש הראוי לנאשמים היא הפגיעה של העונש בנאשמים, לרבות בשל גילם.

אין ספק כי הטלת עונש קונקרטי בדמות מאסר, ולו לריצוי בעבודות שירות, יפגע בנאשמים, יוציא אותם ממעגל העבודה וכפועל יוצא יפגע אף במשפחותיהם.

עונש קונקרטי בדמות מאסר מאחורי סורג ובריח, כעתירת המאשימה יפגע אף הוא בנאשמים פגיעה קשה, וזאת בשים לב לגילם, לעובדה כי הם נעדרי עבר פלילי ולהיות המאסר שיושת עליהם מאסרם הראשון.

הפסיקה ראתה בנתון "המאסר הראשון" כנתון ממתן, וברור כי יש לפעול כך אף בענייננו.

התחנה השנייה לבחינת העונש המתאים לנאשמים היא נטילת האחריות של הנאשמים על מעשיהם וחזרתם למוטב או מאמציהם לחזור למוטב.

כאמור הנאשמים הודו בעובדות כתב אישום מתוקן. הודאתם זו מלמדת קבלת אחריות והבנת הפסול שבמעשה, ואין ספק כי יש לזקוף זאת לזכותם.

שירות המבחן מציין בתסקירו כי נאשם 1 לקח אחריות על התנהגותו והביע חרטה על מעשיו.

אשר לנאשם 2, מצינת קצינת המבחן כי הוא מקבל אחריות מלאה על התנהגותו, מודע לפסול שבה ומצר על השלכותיה עליו ועל הסביבה.

זאת ועוד, גם מדברם האחרון של הנאשמים, במעמד הטיעונים לעונש, עלה בבירור כי הם מביעים צער וחרטה על מעשיהם.

התחנה השלישית לבחינת העונש המתאים לנאשמים היא עברם הפלילי.

נאשם 1 - נעדר עבר פלילי מכל מין וסוג שהוא ומאז האירוע נשוא כתב האישום לא נפתחו לו תיקים חדשים, נתון המצדיק התחשבות לקולא.

נאשם 2 - לחובת הנאשם 3 הרשעות ישנות בעבירות של תקיפת קטין וגרימת חבלה של ממש, מרמה וזיוף ושימוש רשלני בחומר רעיל, האחרונה שבהן משנת 2005.

התחנה הרביעית לבחינת העונש המתאים לנאשמים היא נסיבותיהם האישיות.

נאשם 1 - הנאשם הינו נשוי ואב לשני ילדים בגירים. כעולה מהתסקיר בעניינו הנאשם תומך ומסייע לאשתו, הסובלת מקשיים רגשיים ונפשיים ומטופלת תרופתית.

נאשם 2 - ממצאי התסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם פורטו בהרחבה לעיל. בתמצית ייאמר כי במשך 20 שנה ניהל הנאשם עסק משפחתי לגידול פירות וירקות אך לאור קשיים כלכליים עמם התמודד העסק קרס ומזה כחצי שנה אינו פעיל. הנאשם עובד כיום כשכיר בחברה לגידול ושיווק פירות.

הנאשם מדווח כי בעת הנוכחית מצבו הכלכלי קשה ביותר. הנאשם קרס מבחינה כלכלית, מתמודד עם תביעות כספיות גבוהות ומשקיע את מאמציו במציאת פתרונות להתמודדות עם חובות לנושים שונים. לפני כחצי שנה נאלץ הנאשם למכור את הבית שבבעלותו בניסיון להסדיר את חובותיו.

זו אף זו, לפני כחצי שנה התפרק התא המשפחתי של הנאשם עת התגרש מאשתו על רקע ההליך המשפטי המתנהל כנגדו. הנאשם אף תומך כלכלית בהוריו הקשישים, אשר מצבם הבריאותי ירוד.

שירות המבחן מתרשם מאדם המצוי במשבר קשה ומתמשך בכל מישורי החיים, על רקע ביצוע העבירות נשוא כתב האישום המתוקן. מדובר בנתון משמעותי המצדיק התחשבות לקולא.

בגזירת דינם של הנאשמים לקחתי בחשבון גם את העובדה כי בין הנאשמים לתאגיד מתנהל הליך אזרחי במקביל.

בהקשר זה אציין כי מועד הטיעונים לעונש בתיק זה נדחה פעם אחר פעם משך חודשים ארוכים, והכל על מנת לאפשר לנאשמים להסדיר את חובם לתאגיד במסגרת ההליך האזרחי, ולסיים את הפרשה כולה.

בסופו של יום, ולאחר מאמצים רבים, עלה בידו של נאשם 2 למכור את ביתו בניסיון להסדיר את חובו לתאגיד כמו גם

לנושים אחרים, אולם בעקבות קיומם של נושים נוספים הוטל עיקול על כספי המכירה וכיום תמורת המכירה מופקדת בלשכת ההוצאה לפועל.

בין לבין התנהלו מגעים רבים בין הנאשמים לתאגיד, שלמרבה הצער לא הבשילו לידי הסכמות, כך שהלכה למעשה עד היום טרם עשו הנאשמים להטבת נזקיו של התאגיד.

עוד י"לקח בחשבון, בגזירת הדין, חלוף הזמן והעובדה כי מאז מועד ביצוע העבירות ועד מועד גזר הדין חלפו למעלה מ-5 שנים. לא יכול להיות ספק כי מדובר בנתון משמעותי, שיש ליתן לו משקל לקולא, גם אם צודקת המאשימה שחלק מחלוף הזמן נעוץ בבקשות דחייה מטעם ההגנה לצורך הסדרת החוב בהליך האזרחי.

טרם גזירת דינם של הנאשמים אשוב ואציין כי מצאתי לנכון לגזור עונש שונה על כל אחד מהם, זאת בשים לב לפער הברור והמשמעותי בחומרת המעשים המיוחסים לשניים, בטיב העבירות בהן הורשעו ובחלקו של כל אחד מהם בגניבת המים ובטובת ההנאה שהפיק.

כאמור נאשם 2 הוא שהיה הרוח החיה בביצוע העבירות והפיק מהן תועלת וטובות הנאה משמעותיות.

אין ולא יכול להיות ספק כי "מעמדו" של נאשם 1 בפעילות העבריינית המפורטת בכתב האישום נופל באופן משמעותי ממעמדו של נאשם 2.

באיזון בין מכלול השיקולים, סבורני כי מעשיו של נאשם 2 מחייבים עונש של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה לתקופה מתונה לצד ענישה צופה פני עתיד ופיצוי משמעותי בגין הנזקים שנגרמו בעטיים של מעשיו. אשר לנאשם 1, סבורני כי ניתן להסתפק בעניינו במאסר קצר לריצוי בדרך של עבודות שירות לצד ענישה צופה פני עתיד ופיצוי לתאגיד.

לא התעלמתי מעתירת ההגנה ומהמלצת שירות המבחן לבטל את הרשעתו בדין של נאשם 1, כמו גם מעתירת ההגנה להסתפק בעניינו של נאשם 2 בענישה צופה פני עתיד. ואולם סבורני כי לאור חומרת העבירות בהן הורשעו הנאשמים, ולאור מעמד הבכורה של עקרון ההלימה, לא יהיה בעונש כאמור כדי לאזן כראוי בין שיקולי הענישה.

אשוב ואזכיר כי בכל מקרה, תסקיר שירות המבחן הינו בגדר המלצה בלבד, וכי חרף מעמדו של שירות המבחן ותרומו הרבה והחשובה להליך השיפוטי, המלצתו מבטאת פן אחד בלבד מתוך מגוון שיקולי הענישה שבית המשפט אמון על בחינתם (ר' ע"פ 4383/07 **אבו פנה נ' מד"י**).

מכל מקום, עתירת ההגנה בעניינם של שני הנאשמים מצויה ממילא מחוץ למתחם העונש הראוי לעבירות בהן הורשעו הנאשמים. משעה שלא מצאתי כי בעניינם של הנאשמים הוצגו נתונים המצדיקים חריגה לקולא ממתחם העונש ההולם, ולא נמצאה כל הצדקה שהיא לחריגה כאמור, הרי שממילא לא ניתן לאמץ עתירות ההגנה בעניינם.

יחד עם זאת, במקרה דנן חברו מספר שיקולים המצדיקים גזירת עונשם של הנאשמים בשליש התחתון של המתחמים שנקבעו בעניינם ואלה הם: הודאת הנאשמים, המלמדת חרטה וקבלת אחריות והיה בה כדי חסכון בזמן שיפוטי יקר, תיקון כתב האישום לקולא, העדר עבר פלילי, השפעת העונש על הנאשמים לרבות בשל גילם, השפעת העונש על

משפחות הנאשמים, הפגיעה במעמד הציבורי ובדימויים העצמי של הנאשמים והבעת החרטה הכנה מצידם.
במסגרת השיקולים לקולא לא יפקד גם מקומו של חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה ועד היום.

הרכיבים הכספיים

סבורני כי יש לפצות את התאגיד בגין הנזק הכלכלי שנגרם לו. אדגיש כי ערה אני לקיומו של הליך אזרחי מקביל המתנהל כנגד הנאשמים. יחד עם זאת, אין בפסיקת פיצוי עונשי לתאגיד כדי להוות עבורו פיצוי על כל נזקיו כלל ועיקר, ושמורה לו הדרך למצות זכויותיו במישור האזרחי.

אשר להשתת קנס, ככלל כאשר מדובר בעבירות מרמה שמטרת ביצוען כלכלית, מן הראוי שאף הענישה תישא פן כלכלי אשר יהווה מענה עונשי הולם. יחד עם זאת, בקביעת שיעור הרכיבים הכספיים יש להתחשב גם במצבם הכלכלי של הנאשמים. כשלוקחת אני בחשבון את מצבו הכלכלי הקשה של נאשם 2, עליו אין חולק, באה אני למסקנה כי אין מקום, במקרה מיוחד וספציפי זה, לחייבו בקנס.

אשר לנאשם 1, בהתחשב בעובדה כי לא הפיק רווח כלכלי מביצוע העבירה ובהתחשב בכך שבחרתי להמנע מהשתת קנס על נאשם 2, מצאתי להמנע מהשתת קנס כספי גם בעניינו.

סוף דבר

אשר על כן ולאחר ששקלתי את כל השיקולים הצריכים לעניין אני גוזרת על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 1 -

א. מאסר בפועל בן ארבעה חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות.

עבודות השירות תבוצענה, בהתאם להמלצת הממונה, בעמותת עמיח"י רח' דרך הים 1 הוד השרון.

תחילת עבודות השירות ביום 15.9.16.

על הנאשם להתייצב לתחילת ריצוי עונשו במשרדי הממונה על עבודות השירות ביום 15.9.16 עד לא יאוחר מהשעה 08:00, ביחידת עבודות שירות מפקדת מחוז מרכז ת.ד 81 רמלה.

ב. 8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו מן המאסר, והנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם כן יעבור עבירות רכוש ו/או מרמה מסוג פשע.

ג. 4 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו מן המאסר, והנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם כן יעבור עבירות רכוש ו/או מרמה מסוג עוון ו/או עבירה של קשירת קשר לביצוע עוון.

ד. פיצוי כספי לתאגיד בסך 10,000 ₪. המזכירות תעביר הפיצוי לידי התאגיד, בהתאם לפרטים שיימסרו לה ע"י ב"כ המאשימה.

הפיצוי ישולם ב-2 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.9.16.

נאשם 2 -

א. 11 חודשי מאסר בפועל.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו בבית סוהר בימ"ר הדרים ביום 4.09.16 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם עם ענף אבחון ומיין של שב"ס בטל-08-9787377.

ב. 8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו מן המאסר, והנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם כן יעבור עבירות רכוש ו/או מרמה מסוג פשע.

ג. 4 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו מן המאסר, והנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם כן יעבור עבירות רכוש ו/או מרמה מסוג עוון ו/או עבירה של קשירת קשר לביצוע עוון.

ד. פיצוי כספי לתאגיד בסך 40,000 ₪. המזכירות תעביר הפיצוי לידי התאגיד, בהתאם לפרטים שיימסרו לה ע"י ב"כ המאשימה.

הפיצוי ישולם ב-8 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.9.16.

ניתן בזאת צו כללי למוצגים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.

המזכירות תשלח העתק גזר הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

ניתנה והודעה היום י"ד תמוז תשע"ו, 20/07/2016 במעמד הנוכחים.

שרית זמיר , שופטת

ניתנה והודעה היום י"ד תמוז תשע"ו, 20/07/2016 במעמד הנוכחים.

שרית זמיר , שופטת